

หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติการบำบัดทดแทนไต (การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม)

ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : การพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติการบำบัดทดแทนไต
(การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม)

ภาษาอังกฤษ : Program of Nursing Specialty in Renal Replacement Therapy
Nurse Practitioner (Hemodialysis)

ชื่อประกาศนียบัตร

ภาษาไทย : ประกาศนียบัตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติการ
บำบัดทดแทนไต (การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม)

ภาษาอังกฤษ : Certification of Nursing Specialty in Renal Replacement Therapy
Nurse Practitioner (Hemodialysis)

ชื่อย่อ : ป. การพยาบาลเฉพาะทางเวชปฏิบัติการบำบัดทดแทนไต (การฟอกเลือด
ด้วยเครื่องไตเทียม)

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังประมาณ 8 ล้านคน เป็นผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายเพิ่มจำนวนขึ้นถึงปีละ 18.3 % ปัญหาสุขภาพจากโรคไตวายอาจรุนแรงขึ้นจากโรคร่วมอื่นๆ เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ เป็นต้น ทำให้การดูแลรักษาโรคไตวายมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น ต้องการการใช้ทรัพยากรทางสุขภาพเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการขยายบริการบำบัดทดแทนไตอย่างรวดเร็ว การรักษาด้วยการบำบัดทดแทนไตโดยวิธีการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ป่วยสามารถดำเนินชีวิตได้ใกล้เคียงปกติ เพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย และช่วยให้มีชีวิตรอดยืนยาวขึ้นได้วิธีการรักษาดังกล่าวได้มีพัฒนาการของเทคโนโลยีทางการแพทย์ก้าวหน้ามากขึ้นโดยลำดับ

พยาบาลเวชปฏิบัติการบำบัดทดแทนไตจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะในการประเมินสภาพ การวินิจฉัยปัญหาสุขภาพ การให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยและผู้ดูแล มีความสามารถในการทำหัตถการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบำบัดทดแทนไต การประเมินความเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อน สามารถกำหนดตัวชี้วัดและประเมินผลลัพธ์ของผู้ป่วยและหน่วยงาน การพัฒนาคุณภาพการดูแลรักษาโดยใช้ข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์และการจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ

ภารกิจด้านการพยาบาล โรงพยาบาลราชวิถี ร่วมกับ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้จัดทำหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติการบำบัดทดแทนไต (การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม) เพื่อพัฒนาศักยภาพพยาบาลให้สอดคล้องกับความต้องการทางวิทยาศาสตร์การแพทย์และให้การพยาบาลผู้ป่วยโรคไตอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมมีความรู้ความเข้าใจนโยบายและระบบบริการสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับโรคไตเรื้อรังและการบำบัดทดแทนไต มีความรู้และทักษะในการประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูง การพยาบาลผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคไตระยะสุดท้ายที่ได้รับการบำบัดทดแทนไต ปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และสามารถใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการแพทย์ในการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมให้แก่ผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องปลอดภัยบนพื้นฐานจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพและหลักฐานเชิงประจักษ์ สามารถประเมินปัญหาและวางแผนป้องกันและจัดการกับภาวะแทรกซ้อนและความเสี่ยง ใช้สารสนเทศทางสุขภาพเพื่อการพัฒนาคุณภาพการพยาบาล สามารถประสานงานกับทีมสุขภาพและบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์เฉพาะ

หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติการบำบัดทดแทนไต (การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม) มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อให้พยาบาลมีสมรรถนะดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ นโยบาย ระบบสุขภาพ เศรษฐศาสตร์สุขภาพ และจัดรูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตที่สอดคล้องกับระบบสุขภาพได้
2. มีทักษะในการประเมินและวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังและผู้ป่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมได้
3. มีทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้และเทคโนโลยีทางการแพทย์ในการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมบนพื้นฐานกฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
4. จัดระบบการใช้บุคลากรและทรัพยากรอื่นๆ รวมทั้งการประสานงานในทีมเพื่อดูแลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยและครอบครัวในการเลือกวิธีการบำบัดทดแทนไต และจัดการสุขภาพตนเองได้
6. มีทักษะในการวิเคราะห์ หลักฐานเชิงประจักษ์และสารสนเทศทางสุขภาพ ในการพัฒนาคุณภาพการดูแลอย่างต่อเนื่อง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ระยะเวลาการศึกษาอบรม	6	เดือน
ระหว่างวันที่ 27 พฤศจิกายน 2566 – 31 พฤษภาคม 2567		
2. จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	18	หน่วยกิต
3. โครงสร้างหลักสูตร		
ภาคทฤษฎี	11	หน่วยกิต
ภาคปฏิบัติ	7	หน่วยกิต
4. รายวิชาในหลักสูตร		

วิชาแกน 2 หน่วยกิต

วิชาที่ 1 NSID 627 นโยบายกับภาวะผู้นำ 2 (2-0-4)
(NSID 506 Policy and leadership)

วิชาบังคับของสาขาทางคลินิก 2 หน่วยกิต

วิชาที่ 2 NSID 506 การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูงและการตัดสินใจทางคลินิกในผู้ป่วยโรคไต 2 (1-2-3)
(NSID 506 Advanced Health Assessment and Clinical Judgment for the patients with kidney disease)

วิชาความรู้ความชำนาญเฉพาะสาขา 14 หน่วยกิต

วิชาที่ 3 NSID 507 หลักพื้นฐานในการพยาบาลผู้ป่วยโรคไต 3 (3-0-6)
(NSID 507 Essential nursing principle for patients with kidney disease)

วิชาที่ 4 NSID 508 การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม 2 (2-0-4)
(NSID 508 Nursing care for patients on hemodialysis)

วิชาที่ 5 NSID 509 การพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤตที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม 2 (2-0-4)
(NSID 509 Nursing care for critically ill patients on hemodialysis)

วิชาที่ 6 NSID 588 ปฏิบัติการจัดการสารสนเทศในการดูแลผู้ป่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม 1 (0-4-1)
(NSID 588 Practicum of data management in hemodialysis patients)

วิชาที่ 7 NSID 589 ปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม 4 (0-16-4)
(NSID 589 Practicum of nursing for hemodialysis patients)

วิชาที่ 8 NSID 599 ปฏิบัติการพยาบาลในผู้ป่วยภาวะวิกฤตที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม 2 (0-8-2)
(NSID 599 Practicum of nursing for critically ill patients with hemodialysis)

เกณฑ์การประเมินผลและการสำเร็จการศึกษา

1. มีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
2. มีระยะเวลาของการฝึกปฏิบัติไม่ต่ำกว่า 380 ชั่วโมง (7 หน่วยกิต 420 ชั่วโมง)
3. ได้เกรดเฉลี่ย (GPA) ในทุกวิชาและตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2.50
4. ผ่านการฝึกปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มพูนทักษะการบำบัดทดแทนไตเป็น ระยะเวลา 8 สัปดาห์และอย่างน้อย 50 รอบ ภายใต้การดูแลของอาจารย์พยาบาลพี่เลี้ยง (Preceptor) ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางการบำบัดทดแทนไตที่สภากาพยาบาลให้การรับรองและมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในหน่วยไตเทียมไม่น้อยกว่า 5 ปี